

СТАНОВИЩЕ

От

Проф. д-р *Ангелина Петрова Петрова*

По конкурс за заемане на академичната длъжност **„Доцент по хармония”** в катедра „Теория на музиката” при ТКДФ на НМА „Панчо Владигеров” с кандидат гл.ас. д-р Весела Наумова

Гл.ас д-р Весела Наумова притежава солиден опит като преподавател в областта на хармонията, в която тя осъществява своето развитие компетентно, систематично, търсейки иновативни аспекти. Нейното стабилно професионално присъствие може да се посочи като причина тя да представи в обявения конкурс за хабилизация в областта на хармонията две теоретични разработки, които дават сериозно основание да се адмира нейната заявка. Тя участва от една страна с теоретично изследване - това е **„Диафонията в творчеството на българските композитори през 60-те и 70-те години на ХХ век. Хармонични особености и композиторски похвати“**, а също и във връзка не само с дългогодишния ѝ опит като главен асистент по хармония, но и с разработването на нови технологии и проект за електронно обучение в НМА и с теоретико-педагогическа разработка на тема **„Основи на класическата хармония. Електронно учебно помагало“**. Открояват се две страни в нейната хабилизация и това е свързано с модернизирани в методологията на тази фундаментална теоретична дисциплина. С една дума: хабилизацията на д-р Весела Наумова обединява интерпретирането на една пренебрегвана, особено в последните години област на съвременната хармония - диафонията, свързана с българските композитори и техните постижения, както и един нов, актуален и интригуващ поглед към преподаването на тази дисциплина посредством електронни и мултимедийни форми.

Първоначално искам да коментирам основните постижения и приносните моменти в труда за диафонията. Това изследване обхваща на практика композитори от почти целия XX век в българската музика: М.Големинов, Кр.Кюркчийски, Г.Костов, Ив.Спасов и др. Проблемът за диафонията в творчеството им е поставен като фундаментален, д-р Весела Наумова търси и разработва научен апарат, който да обхване различни композиторски стилове и почерци, както и различни композиционни техники. Несъмнено достойнство на труда е също, че научното навлизане и обобщаване на диафонията в творчеството на българските композитори се позовава на широка панорама от български теоретични разработки за диафонията - като се започне от интерпретирането в теоретичен аспект на диафонията във фолклора на Светлана Захариева (фундаментален труд върху шопската диафония) и Асен Карастоянов и се премине през интерпретации на Божидар Спасов, Искра Рачева, Мариана Булева, Е.Вълчинова-Чендова. Много прецизно са обобщени разработки върху конкретни творчески стилове на български автори, свързани с диафонията като тези на Елена Кутева, Любомир Ботушаров, Ивелина Николова и др. В дълбочина се изследват партитурите на авторите: К.Кюркчийски и Г.Костов, ранните творби на Д.Христов, както и ключови творби на Димитър Тъпков, Марин Големинов и Иван Спасов.

В изследването на д-р Весела Наумова теоретично-анализиращият апарат на изследването също е построен върху широка теоретична и методологична основа - тя обобщава актуални разработки на Холопов, Гуляницкая, Бершадская, обръща се в историческа ретроспектива към възгледите на Бела Барток, А.Шьонберг, Х.Ерпф и т.н. Това ѝ позволява да създаде солиден теоретичен възглед върху диафонията в творчеството на най-представителни български автори. Реално се задава широк теоретичен контекст, в който да се търсят интерпретациите на диафонията в творчеството на българските композитори, което е достойнство на труда

на Весела Наумова. Изборът на диафонията свидетелства и за оригинален поглед на музикално-теоретичните ѝ търсения. Диафонията в българските композитори определено е сред пренебрегваните, но реално е теоретичен проблем с фундаментално значение за българската музика от XX век.

Теоретичните приноси в **„Диафонията в творчеството на българските композитори през 60-те и 70-те години на XX век. Хармонични особености и композиторски похвати“** могат да се групират в няколко направления: в теоретичен план те съдържат представянето на диафонията в контекста на съвременната звуковисочинна система, като се изследват специфичните им проявления в хармонията на българските композитори, разглежда се и функцията на диафоничната структура като хармонико-тематичен комплекс в ролята на тематична хармония и като специфична изява в конкретните композиторски стилове. Обобщението за диафонията обхваща непознати и неизследвани страни от творчеството на посочените по-горе български композитори. Също така, без самата авторка да го изтъква, трябва да се каже, че трудът притежава систематичност и насоки, които имат и теоретикопрактически принос - т.е. трудът за диафонията също може да бъде прилаган в педагогическата практика в музикалните ВУЗ и НМА.

Във втория труд на д-р Весела Наумова **„Основи на класическата хармония. Електронно учебно помагало“** могат да се посочат редица иновации, които трябва да бъдат изтъкнати като нейни хабилитационни приноси. Това е иновативно електронно методическо пособие по класическа хармония, което се апробира за първи път в педагогическата ни практика, съответно в него се разкрива обновяване на методическите пътища за изучаване на хармонията, което подобрява ефективността и резултатността на обучението. Съществен акцент е практическият: авторските практически задачи, състави от д-р Наумова са оригинални, те носят връзката с интерактивната технология. Съществено качество е и синтезираното

поднасяне на основните елементи-модули на класическата хармония, които комуникират активно със съвременната студентска аудитория. Създаването на електронно помагало е нов проблем в педагогическата ни практика. Това е безспорен успех и сериозен принос в приложната и педагогическа сфера, която всъщност е особено важна и актуална за д-р Весела Наумова. Така нейните приноси разширяват и допълват методите за преподаване на класическата хармония.

В обобщение ще подчертая отново, че гл.ас. д-р Весела Наумова представя и научнотеоретични, и педагогически-практически трудове със сериозен принос в областта на хармонията. И в двата труда се очертава връзката между изследователското поле и методическите и практически подходи на преподаване на хармония. Разширено е полето на преподаване на хармонията в областта на електронните медии. В допълнение: тя представя осем публикации у нас и в чужбина, свързани с хабилитационния ѝ труд „Диафонията в творчеството на българските композитори“, а електронно ѝ помагало е публикувано в системата АЦЕДО на НМА и вече присъства в педагогическата практика.

Като изтъквам безспорните достойнства на трудовете ѝ, познавайки авторитетното ѝ присъствие като педагог в НМА, убедено предлагам на почитаемото научно жури да ѝ присъди академичната длъжност „Доцент“ по хармония.

София, 19.01.2017

Проф. д-р А.Петрова